

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 Rs 283992 21 Rev
Banjaluka, 07.12.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija; Violande Šubarić, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Gorjane Popadić kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S.B. iz B., kojeg zastupa punomoćnik K.K., advokat iz B., protiv tuženog OHL ŽS a.s. B. – Poslovna jedinica B., kojeg zastupaju punomoćnici S.D., D.M., T.S. i N.V., advokati iz B., radi zaštite prava iz radnog odnosa, vrijednost predmeta spora: 30.500,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 71 0 Rs 283992 21 Rsž 2 od 14.6.2021. godine, na sjednici održanoj 07.12.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 438,75 KM.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj: 71 0 Rs 283992 20 Rs 2 od 30.11.2020. godine, usvojen je zahtjev tužitelja, pa su poništeni akti tuženog - odluka od 01.12.2017. godine o prestanku potrebe za obavljanje određenih poslova i o ukidanju radnog mjesta zbog završetka projekta i rješenje od 01.12.2017. godine kojim je tužitelju otkazan Ugovor o radu na neodređeno vrijeme broj: ... od 31.12.2013. godine, sa aneksom broj: ... od 15.05.2016. godine i aneksom broj: ... od 20.04.2017. godine.

Obavezan je tuženi da tužitelju isplati naknadu na ime izgubljene zarade - plate, kako slijedi: iznos od po 2.704,00 KM na ime izgubljene plate za period januar – juli 2018. godine, iznos od po 2.717,00 KM na ime izgubljene plate za mjesec avgust i septembar 2018. godine, iznos od 2.543,09 KM na ime razlike između izgubljene i isplaćene plate za mjesec oktobar 2018. godine, iznos od po 2.217,00 KM na ime razlike između izgubljene i isplaćene plate za period novembar 2018. godine – april 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom na svaki iznos počev od desetog u mjesecu za prethodni mjesec do isplate, te da tužitelju isplati naknadu na ime regresa za korištenje godišnjeg odmora za 2018. godinu, u iznosu od 360,00 KM, uvećan za zakonsku zateznu kamatu od 01.01.2019. godine do isplate, da na ime obaveznog osiguranja za tužitelja uplati Upravi Republike Srpske poreze i doprinose po osnovu neisplaćenih plata i razlika plata za period od 01.01.2018. do 30.4.2019. godine i da mu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu 2.4170,00 KM (prema sadržini obrazloženja prvostepene presude dosuđeni su troškovi u iznosu od 2.470,00 KM).

Presudom Okružnog suda u Banjaluci broj: 71 0 Rs 283992 21 Rsž 2 od 14.6.2021. godine, žalba tuženog je uvažena i prvostepena presuda preinačena tako da je:

Odbijen zahtjev tužitelja da se ponište akti tuženog - odluka od 01.12.2017. godine o prestanku potrebe za obavljanje određenih poslova i o ukidanju radnog mjesta zbog završetka projekta i rješenje od 01.12.2017. godine kojim je tužitelju otkazan Ugovor o radu na neodređeno vrijeme broj: ... od 31.12.2013. godine sa aneksom broj... od 15.5.2016. godine i aneksom broj: ... od 20.4.2017. godine i da tuženi tužitelju isplati naknadu na ime izgubljene zarade - plate za period januar – juli 2018. godine iznos od po 2.704,00 KM, iznos od po 2.717,00 KM na ime izgubljene plate za mjesec avgust i septembar 2018. godine, iznos od 2.543,09 KM na ime razlike između izgubljene i isplaćene plate za mjesec oktobar 2018. godine, iznos od po 2.217,00 KM na ime razlike između izgubljene i isplaćene plate za period novembar 2018. godine – april 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom na svaki iznos počev od desetog u mjesecu za prethodni mjesec, pa do isplate, te da tužiocu isplati naknadu na ime regresa za korištenje godišnjeg odmora za 2018. godinu u iznosu od 360,00 KM, uvećan za zakonsku zateznu kamatu počev od 01.01.2019. godine pa do isplate, da na ime obaveznog osiguranja za tužitelja Upravi Republike Srpske uplati poreze i da plati doprinose po osnovu neisplaćenih plata i razlika plata za period od 01.01.2018. do 30.4.2019. godine.

Obavezan je tužitelj da tuženom, na ime troškova parničnog postupka, isplati iznos od 3.270,15 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 30.11.2020. godine do isplate i da mu nadoknadi troškove sastava žalbe u iznosu 438,75 KM, te je odbijen zahtjev tužitelja da mu tuženi nadoknadi troškove sastava odgovora na žalbu u iznosu od 375,00 KM.

Blagovremenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu odluku iz razloga propisanih odredbom člana 240. stav 1. tačka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 – u daljem tekstu: ZPP), s prijedlogom da se revizija usvoji i osporena presuda preinači tako da se odbije žalba tuženog i potvrdi prvostepena presuda, a tuženi obaveže da mu naknadi troškove žalbenog i revizionog postupka, ili da se drugostepena presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tuženi u odgovoru, najprije tvrdi da revizija nije dozvoljena jer da vrijednost spora ne prelazi 30.000,00 KM, zbog čega je treba odbaciti, a dalje ističe da su revizioni navodi neosnovani i da reviziju treba odbiti.

Suprotno tvrdnji tuženog, revizija je u ovom slučaju dozvoljena, jer je vrijednost predmeta spora u tužbi označena iznosom od 30.500,00 KM, pa kako se tužbeni zahtjev odnosi, ne samo na zahtjev izražen u novcu, nego i na nenovčano potraživanje, ispunjenost uslova za ulaganje revizije, u smislu odredbe člana 237. stav 2. ZPP, ima se cijeliti i prema vrijednosti predmeta spora koju je tužitelj označio u tužbi (član 321. stav 2. ZPP), a koja u ovom slučaju prelazi propisani cenzus.

Predmet spora je konačno uređeni zahtjev tužitelja, da se ponište akta tuženog na osnovu kojih mu je prestao radni odnos i da se obaveže tuženi da mu isplati naknadu plate i razlike plate, za period i u iznosima bliže navedenim u izrekama nižestepenih presuda, te da za njega nadležnim fondovima uplati odgovarajuće, zakonom propisane, doprinose i porez i naknadi mu troškove postupka.

Raspravljajući o stavljenim zahtjevima prvostepeni sud je utvrdio: da je na osnovu ugovora o radu broj: ... od 31.12.2013. godine tužitelj kod tuženog zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme, na radnom mjestu - rukovodilac gradilišta; da je aneksom tog ugovora od 15.5.2016. godine, tužitelju utvrđeno pravo na naknadu troškova za ishranu u iznosu 185,00 KM mjesečno, a aneksom od 20.4.2017. godine određena plata u iznosu od 2.600,00 KM mjesečno i da će se isplaćivati svakog 10. u mjesecu za protekli mjesec; da je rješenjem tuženog broj: ... od 10.9.2015. godine, tužitelj imenovan za odgovorno lice za sprovođenje mjera zaštite

na radu i zaštite od požara na objektu D.z.n. I.I., a da će pored toga obavljati i poslove izrade građevinskih knjiga, pripreme i izrade mjesečnih izvještaja uz situacije i situacije; da je odlukom tuženog od 01.12.2017. godine ukinuto radno mjesto - odgovorno lice za sprovođenje mjera zaštite na radu i zaštite od požara na objektu D.z.n. I.I.; da je tuženi, rješenjem od 01.12.2017. godine, otkazao tužitelju ugovor o radu na neodređeno vrijeme od 31.12.2013. godine, sa aneksom od 15.05.2016. i 20.04.2017. godine, kao radniku zaposlenom na radnom mjestu „odgovorno lice za sprovođenje mjera zaštite na radu i zaštite od požara na objektu D.z.n. I.I., zato što je zbog tehnoloških, ekonomskih i organizacionih promjena prestala potreba za njegovim angažovanjem na tom mjestu, sa otkaznim rokom od 30 dana i pravom na otpremninu u iznosu od 3.588,00 KM (koja mu je i isplaćena); da je tužitelju radni odnos kod tuženog prestao sa danom 31.12.2017. godine; da je nakon toga zasnovao radni odnos sa preduzećem A.g. dana 20.10.2018. godine, na radnom mjestu inženjer na gradilištu; da su radovi na izgradnji D.z.n. I.I. završeni 25.9.2017. godine; da tužena nije imala akt o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta, ali da je, prema organizacionoj šemi D.z.n. I.I., tužitelj u istoj označen kao lice ovlašteno za građevinske knjige, izradu privremene situacije, zdravlje i zaštitu i nije sporno da je on te poslove i obavljao; da je visina primanja, čiju isplatu potražuje tužitelj, utvrđena vještačenjem u iznosima prema kojim je konačno uređen tužbeni zahtjev; da je tužitelj, prema sopstvenom priznanju i priloženoj međusobnoj prepisci parničnih stranaka, imao saznanje o budućem gašenju - zatvaranju poslovne jedinice tuženog u B.; da je rješenjem Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj: 057-0-Reg-19-001521 od 01.7.2019. godine, donesenim na osnovu odluke tuženog od 18.11.2018. godine o brisanju Poslovne jedinice u B., ta Poslovna jedinica brisana iz sudskog registra.

Kod takvog stanja stvari, nalazeći da pobijanom odlukom nije ukinuto radno mjesto (rukovodilac gradilišta) za koje je tužitelj sa tuženim zaključio ugovor o radu 2013. godine, niti je utvrđeno da je prestala potreba za ovim radnim mjestom, a da je rješenjem od 10.9.2015. godine tužitelj imenovan za odgovorno lice za poslove zaštite na radu i zaštite od požara, na osnovu odredbe člana 117. Zakona o uređenju prostora i građenju Republike Srpske u skladu sa obavezama izvođača radova, i da tim rješenjem nije raspoređen na drugo radno mjesto (koje je spornom odlukom ukinuto), te da odluka o brisanju poslovne jedinice tuženog u B. ne utiče na ocjenu zakonitosti odluke o otkazu, jer radno mjesto - rukovodilac gradilišta - nije bilo vezano za određeni projekat odnosno gradilište, prvostepeni sud je zaključio da su nezakonita akta tuženog od 01.12.2017.godine, na osnovu kojih je tužitelju prestao radni odnos sa 31.12. iste godine, pa je pozivom na odredbu člana 179. stav 1. tačka 3. i člana 189. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 1/16 i 66/18 – u daljem tekstu: ZR), člana 10. Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 116/12 i 103/15) i člana 17. Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 114/17), sudio kao u izreci svoje presude.

Drugostepeni sud, pak, na osnovu istih činjenica, nalazi da je tužitelj istina zasnovao radni odnos kod tuženog za radno mjesto – rukovodilac (šef) gradilišta, ali da je nakon završetka projekata u K.D. i P., u kojima je obavljao posao šefa gradilišta, zbog organizacionih potreba tuženog, u skladu sa članom 117. Zakona o uređenju prostora i građenju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 40/13 i 2/15) raspoređen za odgovorno lice za sprovođenje mjera zaštite na radu i zaštite od požara na objektu D.z.n. I.I., rješenjem od 10.9.2015. godine, da je takav raspored prihvatio i obavljao posao na koji je raspoređen, a nije tražio zaštitu prava povodom takve odluke, u smislu odredbi člana 118. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 55/07 – prečišćeni tekst), koji je tada bio na snazi, pa kako su prošli rokovi za pobijanje te odluke ne može se više raspravljati o pravilnosti rasporeda tužitelja na radno mjesto - odgovorno lice za sprovođenje mjera zaštite na radu i zaštite od požara na objektu D.z.n. već prihvatiti utvrđenim da je tužitelj radio na radnom mjestu - odgovorno lice

za sprovođenje mjera zaštite na radu i zaštite od požara na objektu D.z.n. I.I., da je za tim radnim mjestom prestala potreba završetkom ovog projekta (25.9.2017. godine), slijedom čega je zakonita odluka od 01.12.2017. godine o njegovom ukidanju, a onda i odluka o otkazu ugovora o radu tužitelju koji je radio na tom radnom mjestu, slijedom čega uvažava žalbu tuženog, preinačava prvostepenu presudu i odbija sve zahtjeve tužitelja.

Odluka drugostepenog suda je pravilna i navodima revizije nije dovedena u ozbiljnu sumnju.

Drugostepeni sud je svestrano razmotrio izvedene materijalne dokaze koji su relevantni za donošenje odluke, ocjenjujući ih pojedinačno i u njihovoj uzajamnoj povezanosti, kako propisuje odredba člana 8. ZPP. Svoju odluku je obrazložio jasnim i opširnim argumentima (zasnovanim na sveobuhvatnoj analizi i ocjeni rezultata cjelokupnog postupka) koje u svemu prihvata i ovaj sud. Zato ne stoji tvrdnja revidenta da je pobijana presuda zasnovana na povredi odredaba parničnog postupka.

Nije sporno da je tužitelju otkazan ugovor o radu, sa aneksima, koji je sa tuženim zaključio 2013. godine, za radno mjesto – rukovodilac gradilišta. On je te poslove i obavljao na gradilištima u K.D. i P., a kada su ti projekti završeni, imenovan je na mjesto odgovornog lica za sprovođenje mjera zaštite na radu i zaštite od požara na objektu D.z.n. I.I., rješenjem od 10.9.2015. godine. Pored toga mu je, istim rješenjem, stavljeno u zadatak da obavlja poslove izrade građevinskih knjiga, pripreme i izrade mjesečnih izvještaja uz situacije. On je te nove poslove i obavljao, od dana imenovanja (10.9.2015. godine) do prestanka radnog odnosa (31.12.2017. godine). Nije sporno da u ovom periodu nije obavljao poslove šefa gradilišta i da je za šefa gradilišta na projektu izgradnje D.z.n. I.I. bilo imenovano drugo lice – S.S., diplomirani inženjer građevine, rješenjem od 20.6.2014. godine. Po prirodi stvari, niti su na radnom mjestu šefa gradilišta mogla raditi dva lica, niti je tužitelj u isto vrijeme mogao obavljati dva posla.

Prema tome, kod činjenice da nije sporno da je tužitelj obavljao samo posao odgovornog lica za sprovođenje mjera zaštite na radu i zaštite od požara na objektu D.z.n. I.I., uz dodatne poslove koji se odnose na izradu građevinskih knjiga, pripremu i izradu mjesečnih izvještaja i situacija (kakav zaključak nesumnjivo slijedi i iz priložene materijalne dokumentacije) i da je poslove šefa gradilišta obavljala druga osoba (što ni tužitelj ne poriče, odnosno ne tvrdi da je on obavljao poslove šefa gradilišta), očigledno je da je tužitelj obavljao poslove radnog mjesta za kojim je prestala potreba okončanjem (25.9.2017. godine) projekta izgradnje D.z.n. I.I., pa se odluka o ukidanju tog radnog mjesta, a posljedično tome i odluka kojom je otkazan ugovor o radu tužitelju na tom radnom mjestu ukazuju zakonitim i saglasnim odredbi člana 179. stav 1. tačka 3. ZR. Ovo tim prije što je došlo do gašenja i Poslovne jedinice tuženog u B., a tužitelj tokom postupka nije ni tvrdio da tuženi raspolaže radnim mjestom na koje bi ga mogao rasporediti. Štaviše, svjestan te činjenice (da se zatvara poslovna jedinica tuženog u kojoj je radio) sam tužitelj je tražio naknadu plate samo do aprila 2019. godine, te je odustao od zahtjeva da se obaveže tuženi da ga vrati na radno mjesto – rukovodilac gradilišta, odnosno od zahtjeva da ga upšte vrati na posao.

Tuženi nije imao akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u vidu pravilnika, ali je postojala organizaciona šema radnih mjesta na projektu izgradnje D.z.n. I.I., po kojoj je tužitelj bio raspoređen na naprijed navedeno radno mjesto po rješenju od 10.9.2015. godine koje poslove i radne zadatke je i obavljao, bez ikakvih prigovora, osim što je zbog promjene radnog mjesta tražio i isplatu terenskog dodatka, koja mu je odobrena. Ako nije bio zadovoljan takvim rasporedom ili je smatrao da je to rješenje nezakonito, kako sada, pozivom na odredbu člana 137. tada važećeg Zakona o radu, ističe u reviziji - da mu tužitelj nije mogao jednostranim

aktom promjeniti radno mjesto - trebao je odmah intervenirati i u zakonom propisanim rokovima tražiti zaštitu svojih prava. Kada to tada nije uradio, o ispravnosti tog rješenja, kojim je faktički i formalnopravno raspoređen na drugo radno mjesto, ne može se raspravljati u ovom postupku, zbog proteka rokova iz člana 118. Zakona o radu koji je tada bio na snazi, odnosno iz člana 201. ZR, bez obzira na eventualnu nezakonitost tog rješenja, kako ispravno nalazi i obrazlaže i drugostepeni sud.

Kako je drugostepeni sud na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje, koje u relevantnom dijelu nije ni sporno među parničnim strankama, pravilno primjenio materijalno pravo, te kako pobijana presuda (kako je ranije rečeno) nije zanovana ni na povredama odredaba parničnog postupka – reviziju tužitelja je valjalo odbiti, na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Odbijen je zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju, jer se ne radi o nužnom trošku koji ima u vidu odredba člana 387. stav 1. ZPP. Ovo tim prije što su u odgovoru uglavnom ponovljeni navodi koji su isticali i tokom postupka.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić